

Yttrande
2016-11-14

Dnr: 513-3696-2016
Ert dnr: N2016/03080/DL

Näringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande till "Betänkandet En trygg dricksvattenförsörjning" (SOU 2016:32)

Ärendet

Länsstyrelsen i Örebro län har tagit del av betänkandet en trygg dricksvattenförsörjning SOU 2016:32 dnr N2016/03080/DL. Länsstyrelsen har som myndighet under regeringen skyldighet att lämna ett yttrande.

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Örebro län ställer sig väldigt positivt till en förtydligad arbetsprocess för att skydda dricksvatten och tillstyrker utredningens förslag men har förslag på några justeringar.

När det gäller konsekvenserna av utredningens förslag anser Länsstyrelsen i Örebro län att de extra resurserna som föreslås täcker inte de ökade kostnaderna som förväntas. Dessutom bör medel delas ut tidigare än föreslagit eftersom arbetsbördan väntas öka redan innan lagändringarna börjar gälla. Länsstyrelsen i Örebro län vill även lyfta frågan om möjligheten att ta ut en avgift för prövning av vattenskyddsområden för kommersiella vattentäkter.

Vidare anser Länsstyrelsen i Örebro län att:

- hänsyn till ett förändrat klimat bör ingå i en ansökan om vattenskyddsområde
- det behövs nationell vägledning angående när undantag för innehållet i ansökningar kan tillämpas
- länsstyrelsen bör ha möjligheten att överklaga beslut om inrättande av vattenskyddsområden
- inrapportering av råvattendata till ett nationellt register bör vara obligatorisk

Författningsförslag till förordningen 1998:1252

Utredningen ger få konkreta förslag på åtgärder och insatser som kopplar till ett förändrat klimat. För att säkerställa påverkan av ett förändrat klimat och

dessa framtida effekter på vattenförsörjningen inkluderas i processen vid inrättande av vattenskyddsområden menar Länsstyrelsen i Örebro län att punkten 6 i 13 b § i 1.5 Förslag till ändring av i förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (s.55 f) bör kompletteras med ”*samt potentiella föroreningskällor och risker i ett förändrat klimat.*”

Ansökningsförfarande - behov av vägledning angående undantag vid ansökan

Länsstyrelsen i Örebro län anser att det behövs en nationell vägledning när det gäller möjligheten för undantag för vad som ska ingå i en ansökan (andra stycket 13 b § i 1.5 Förslag till ändring av i förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (s.55 f). Risker är annars att det kan uppkomma skillnader mellan olika beslutande myndigheter.

Länsstyrelsernas rätt att överklaga

Enligt utredningens förslag kommer kommuner kunna fatta beslut enbart om vattenskyddsområden av icke regional betydelse och endast Havs- och vattenmyndigheten kommer fortsättningsvis kunna överklaga en kommuns beslut. Länsstyrelserna är den myndigheten som har bäst kunskap om och störst intresse av regionala och lokala dricksvattenfrågor. Därför anser Länsstyrelsen i Örebro län att även länsstyrelserna bör ha möjligheten att överklaga ett kommunalt beslut.

Konsekvenser av utrednings förslag för länsstyrelserna

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen i Örebro län ställer sig generellt positiva till utredningens förslag om att en konsekvensutredning ska utgöra en del av process om inrättande eller omprövning av ett vattenskyddsområde.

Utredningens förslag om konsekvensutredning ställer dels ett krav mot att sökanden (företrädelsevis en kommun) att ansökan alltid ska inkludera en konsekvensutredning och dels att den beslutande myndigheten (företrädelsevis länsstyrelsen) alltid ska genomföra en konsekvensutredning. Konsekvensutredningarna bedöms underlätta länsstyrelsernas möjligheter att bedöma effekterna av föreslagna vattenskyddsområden, leda till ett mer strukturerat arbetssätt och därmed inte medföra ökade kostnader för länsstyrelserna.

Länsstyrelsen i Örebro län är mer tveksam till denna slutledning. En absolut förutsättning är en tydlig vägledning från Havs- och vattenmyndigheten som

är klar innan kravet på konsekvensutredning börjar gälla. Även om arbetet på sikt kommer bli mer strukturerat kommer det initialt leda till ökade handläggningstider för länsstyrelserna och därmed ökade kostnader. Detta behöver tas hänsyn till vid bedömning av finansieringsbehovet för länsstyrelserna.

Prövning och tillsyn enligt skyddsföreskrifter

Länsstyrelserna kommer vara ansvarig myndighet för prövning (tillstånd, anmälan och dispens) och tillsyn enligt skyddsföreskrifter om den inte enligt utredningens förslag delegerats efter begäran av kommunen. De avgifter som föreslås för handläggning av tillståndsprövning och anmälningsärenden enligt skyddsföreskrifter kommer inte, som utredningen själv påpekar, fullt ut täcka kostnaden för handläggningen. Länsstyrelsen i Örebro län anser att extra medel behöver tilldelas länsstyrelserna. Antalet nyinrättade vattenskyddsområden kommer öka och äldre skyddsföreskrifter kommer omprövas utifrån dagens skyddsbehov med ökade handläggningskostnader vid prövning och tillsyn som följd. Det finns en uppenbar risk att handläggningstid annars kommer läggas på prövning av åtgärder inom befintliga vattenskyddsområden istället för prövning av nya och omprövning av befintliga vattenskyddsområden.

Prövningsavgift för kommersiella vattenskyddsområden

Länsstyrelsen i Örebro län vill lyfta frågan om möjlighet att kunna ta ut en avgift för prövning av vattenskyddsområden där sökanden är ett företag och vattenskyddsområdet skyddar ett kommersiellt vattenuttag. I dagsläget finansieras inrättandet av dessa vattenskyddsområden med skattemedel, medan företaget får betala motsvarande domstolsprocess för vattenuttaget.

Ökade anslag till följd av fler ansökningar

Länsstyrelsen i Örebro län anser att anslaget för prövning och omprövning av vattenskyddsområden bör ökas redan innan 2020. Det är mycket troligt att ansökningar börjar komma in i ett ökat antal redan innan 2020, varför länsstyrelserna bör få en ökning av anslaget redan innan detta år.

Underlätta informationsutbytet mellan råvattenkontroll och vattenförvaltning

Länsstyrelsen i Örebro län ställer sig mycket positivt till en ökad samverkan mellan råvattenkontroll och vattenförvaltning / miljöövervakning, men ifrågasätter om förslaget till ett ökat informationsutbyte mellan dricksvattenproducenter och vattenmyndigheterna är tillräckligt.

Yttrande
2016-11-14

Dnr: 513-3696-2016

Länsstyrelsen i Örebro län föredrar en obligatorisk inrapportering av råvattendata istället för att ge vattenmyndigheten en större befogenhet att begära in data från kommunerna. Vattenproducenterna har även uttryckt intresse av att ha ett nationellt register där data skickas direkt från labben. Detta skulle förmodligen leda till lägre kostnader för VA-kollektiven och minskat administrativt arbete för vattenmyndigheterna jämfört med rapportering till vattenmyndigheten på begäran. Ett nationellt register skulle även ge dricksvattenproducenter, vattenmyndigheter och länsstyrelserna en lättillgänglig överblick när det behövs.

Länsstyrelsen i Örebro län ställer sig även positivt till ett motsvarande system för rapportering av övervakningsdata till dricksvattenproducenter.

I detta ärende har länsråd Kjell Unevik beslutat. Vattenvårdshandläggare Anders Larsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också deltagit avdelningschef Magnus Eklund, enhetschef Peder Eriksson och vattenvårdshandläggare Lindsay Gateman och Christian Brun.

Kjell Unevik

Anders Larsson

Kopia till:
kierstin.petersson-grawe@regeringskansliet.se